

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočite "Glas Naroda" ali ga
priporočite na naročnik, vam bo hvaležen,
ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
in zanimivemu čitju. :: :: ::

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 252. — Štev. 252.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 29, 1938 — SOBOTA, 29. OKTOBRA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

NEMCI PREIZKUŠAJO ČEŠKE OBMEJNE UTRDBE

MADŽARSKA ZAHTEVA, DA ČEŠKA ARMADA TAKOJ ZAPUSTI KRAJE, V KATERIH SO MADŽARI V VEČINI

Rusinski ministrski predsednik je od madžarske vlade sprejel podkupnino. — Deloval je za Madžarsko. — Madžarska je odgovorila na čehoslovaške predloge. — Je zadovoljna z nemškim in italijanskim posredovanjem.

PRAGA, Čehoslovaška, 28. oktobra. — Prvi ministrski predsednik avtonomne Ukrajine Andrej Brody, ki je bil odslovljen iz praškega osrednjega kabineta, je bil sinoči aretiran. Povelje, da pride v Prago, je prejel včeraj na Slovaškem, toda poveljujoči general na Slovaškem z aeroplanom poslal v Prago pod močno vojaško stražo.

Takoj je bila sklicana kabinetna seja, na kateri je ukrajinski notranji minister Edmund Bacinsky poročal, da je Brody od Madžarske prejel podkupnino in da je v prilog Madžarski zagovarjal plebscit v karpatski Rusiji.

Medtem pa je parlamentarni odbor sklepal o Brodyjevi imuniteti in Brody je bil med tem časom na svobodi, toda pod strogim nadzorstvom.

Parlamentarni odbor je Brodyju odrekel imuniteto, nakar je bilo proti njemu izdano zaporno povelje in ob 6.15 zvečer je bil aretiran.

Na Slovaškem pa je Slovaška katoliška ljudska stranka, ki je znana pod imenom Hlinkova garda, pričela veliko gonjo proti prostozidarjem po nacijskem načinu. V Košicah so zasedli dvorano prostozidarjev ter nad njo razobesili zastavo Hlinkove garde. V nedeljo bo dvorana odprta kot proti-prostozidarska razstava.

V Prago je dospel madžarski odgovor, ki sprejme čehoslovaški predlog, da Nemčija in Italija določita bodočo mejo med Madžarsko in Slovaško. Madžarska je predlog sprejela v načelu, toda zahteva, da čehoslovaška vojska takoj izprazni kraje, v katerih so Madžari nesporno v večini. Čehoslovaška pa je v svojih zadnjih predlogih zahtevala, da Nemčija in Italija določijo tudi čas in način odhoda čehoslovaške vojske.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 28. oktobra. — Madžarska je sinoči odgovorila Čehoslovaški, da sprejme nemško in italijansko posredovanje v madžarsko-čehoslovaškem teritorialnem sporu, toda pod pogojem, da Čehoslovaška privoli v nekatera gotova postopanja.

Madžarska pravi, da Nemčiji in Italiji ni treba odločevati o ozemlju kakih 3860 kvadratnih milj, ker je Čehoslovaška že dovolila, da je to ozemlje odstopljeno, toda Nemčija in Italija naj odločite samo glede mešanih krajev, kjer ni dognano, katera narodnost je v večini.

Madžarska v svojem odgovoru predlaga, da se čehoslovaški zastopniki takoj sestanejo, da izdelajo načrt za odhod čehoslovaške vojske, nakar bo madžarska vojska vkorakala v nesporno ozemlje.

PRAGA, Čehoslovaška, 28. oktobra. — Nemška aretilerija vseh kalibrov strelja na nekdanje čehoslovaške utrdbe okoli Plzna in na več drugih krajev v sudetih, da preizkusi njihovo moč.

Z istim namenom bombardirajo nemški vojaški aeroplani zavetišča iz cementa.

Kot pravijo čehoslovaški listi, je bilo vse to ob-streljevanje in bombardiranje skoro brez vsakega uspeha. Razbito je bilo komaj eno med šestdesetimi zavetišči.

To ob-streljevanje je največje važnosti za nemško armado, kajti te utrdbe so bile zgrajene po vzorcu francoske Maginotove črte.

Richberg za revizijo Wagnerjeve postave

ŠKANDALČEK NA ANGL. DVORU

Zaradi ljubezni do gledališke igralkje je bil princ Jurij prisiljen poročiti se. — Izgnan je v avstralsko "Sibirijo."

CANNES, Francija, 28. okt. — Medtem ko je visoka družba na francoski Rivieri v "globoki žalosti", ker je bil Kent-ski vojvoda "pregnan" v avstralsko "Sibirijo," je prišlo na dan ljubavno razmerje Kentskega vojvode, ko je bil še princ Jurij, z ameriško gledališko igralko Sandro Rambau. V svoji ljubezni do lepe igralkje je princ Jurij "izgubil glavo" in je bil vsled tega prisiljen poročiti se z grško princeso Marino.

Princ Jurij je neprestano zasledoval plavalaso igralko in ji je celo podaril dragocen prstan, ki je dedna last Windsor-skih vojvod in katerega mu je podaril njegov oče kralj Jurij V.

Tedanjí prestolonaslednik Waleski princ je sam šel v Cannes, da je dobil podarjeni prstan in pripeljal svojega brata v Buckingham palačo v London, kjer ga je čakal očetov ukaz za ženitev.

Ljubavno razmerje med njima se je pričelo leta 1933. Ko je o tem zvedel njegov oče kralj Jurij V., je takoj poslal svojega najstarejšega sina v Waleskega princa, ki se je tedaj nahajal v St. Moritzu v Švici, v Francijo.

Ko se je princ Jurij vrnil v Buckingham palačo, ga je že na hodniku čakal njegov jezuit oče.

"Kdo je to dekle Rambau?" se je razsrdil. Nato pa mu je oče hladno vročil list papirja z imeni 20 deklet, ki bi bile primerne za njegove neveste.

Princ Jurij se je odločil za princeso Marino in še predno se je z njo poročil, je bil povíšan v Kentskega vojvodo.

Sandra Rambau živi v New Yorku v hotelu Pierre. Ko pa so časopisi prinesli povest o njenem ljubavnem razmerju s Kentskim vojvodo, se je iz hotela izselila.

BATISTA BO PRIŠEL V ZDR. DRŽAVE

HAVANA, Kuba, 28. okt. — Šef generalnega štaba kubanske armade, polkovnik Fulgencio Batista, bo obiskal meseca novembra Združene države. — Dne 11. novembra se bo udeležil velike parade, ki se bo vršila ob dvajsetletnici sklenitve premirja.

Nemške vojaške oblasti so tudi naročile, da je poslan v Berlin razni material, s katerim so češki inženirji zgradili utrdbe, da ga preiščejo nemški vojaški izvedenci.

SIBIRSKA ARMADA JE RAZDELJENA

Sovjetska rdeča armada v Sibiriji je bila razdeljena na dva dela. — Imenovana sta bila dva poveljnika.

MOSKVA, Rusija, 28. okt. — Mogočna sovjetska rdeča armada v Sibiriji je bila razdeljena na dva poveljstva, kakor tudi v dve administrativni skupini.

V novi razdelitvi pa ni vključen maršal Vasilij Bluecher, ki je veljal za najboljšega ruskega poveljnika. Kaj se je zgodilo z Bluecherjem, ki je bil dolgo časa vrhovni poveljnik v Sibiriji, je velika zagonetka. Po nekaterih poročilih je bil aretiran, toda nobeno tako poročilo še ni bilo potrjeno.

Izpremembo na Daljnem Istoku, kakor je to v navadi v Rusiji, je naznanila "Komsomolkaja Pravda", ki je glasilo mladinske komunistične zveze. "Komsomolkaja Pravda" je objavila življenjepis kornega poveljnika C. M. Černa, ki je bil imenovan za poveljnika "prve rdeče armade na Daljnem Istoku."

Potem je list naznanil, da je bila rdeča armada v Sibiriji razdeljena na dva poveljstva in da poveljuje "drugi rdeči armadi na Daljnem Istoku" general R. S. Konev.

P. I. Mazepov, ki je bil politični komisar sibirske armade pod Bluecherjem, je bil imenovan za komisarja Koneve armade.

Tudi politična administracija Sibirije je bila razdeljena v dva dela; v enem delu je glavno mesto Vladivostok, v drugem pa Harabovsk.

ZALOSTNO PRAZNOVANJE OBLETNICE

PRAGA, Čehoslovaška, 28. oktobra. — Danes pred dvajsetimi leti je postala Čehoslovaška republika. To obletnico je narod vsako leto praznoval z velikimi svečanostmi, dočim je bilo danes prebivalstvo mirno in potrto. Prejšnja leta so se vršile parade, plesi, zabave, danes je bilo pa vse mirno.

Delavski voditelji so pozvali delavce, naj ostanejo v tovarnah in naj delajo.

Čehoslovaška nima predsednika, in vsled tega ni bila izdana proklamacija za praznovanje Dne neodvisnosti. Ministrski predsednik, general Jan Sirovy, je pozval vse državljane, naj složno delujejo in naj skušajo državo ponovno zgraditi.

KITAJSKA JE ZDRUŽENA POD ČANKAJŠKOM

Vsi narodni voditelji so Čankajšek izrekli zaupnico. — Kitajska se bo neizprosno borila proti Japoncem.

SANGHAI, Kitajska, 28. oktobra. — Kitajski narodni voditelji so maršalu Čankajšek izrekli popolno zaupnico v njegovem neizprosnem boju proti Japoncem.

Sklep, da se vojna nadaljuje, v upanju, da se bo Japon-ska sama izčrpala, je bil dosežen na seji ministrov in vojaških voditeljev.

Po nekaterih poročilih je Čankajšek na tej seji zagrozil, da bo odstopil kot vrhovni poveljnik kitajskih armad, ako za svojo politiko ne dobi popolne podpore.

Po drugem poročilu so komunistični voditelji tudi zagrozili, da bodo odpovedali svojo podporo, ako voditelji ne odobro Čankajškove politike.

Čankajšek je sam ukazal, da se kitajska armada umakne iz Hankova in Kantona. Vrhovnemu poveljniku v Kantonu generalu Juhanmou je Čankajšek ukazal, da se umakne iz mesta, ne da bi se spustil v boj z Japonci.

Generalu Juhanmou je bilo ukazano, da postavi novo bojno črto v notranjosti dežele zapadno od Kantona, kakor je tudi sam Čankajšek napravil jugozapadno od Hankova.

FAŠISTI SE PRIPRAVLJAJA NA OFENZIVO

HENDAYE, Francija, 28. oktobra. — Fašistična armada dobiva velika ojačenja 19 milj južno od Madrida, kar kaže, da se bodo na tem kraju v nekaj dneh pričeli vroči boji.

Vladna poročila pravijo, da se fašistom ni nikjer posrečilo prebiti republikanske črte. Republikanci so na fronto poslali mnogo artilerije, da se pripravijo na udarec.

Tuji prostovoljci, ki so prišli iz Barcelone v Bourg-Madame, pravijo, da republikanci najbolj potrebujejo artilerijo in aeroplane. Pravijo tudi, da so republikanci v svoji ofenzivi, ki je imela namen raztegniti svojo bojno črto na zapadni breg Ebra, imeli 8000 mrtvih. Sedanja črta pa je nepremagljiva.

VALENCIJA, Španija, 27. oktobra. — Letalci španskega fašističnega generala Franca so vzporedno zračni napad na dve vasi ter usmrtili štirinajst žensk. Nad petdeset oseb je bilo ranjenih.

Bombe so uničile šestdeset hiš.

MED DELAVCI IN PODJETNIKI JE TREBA VEČ SODELOVANJA

WASHINGTON, D. C., 28. okt. — Vsa znamenja kažejo, da bo predsednik Roosevelt priporočil prihodnjemu kongresu revizijo Wagnerjeve postave. Za revizijo je tudi Donald Richberg, ki je bil za gen. Johnsonom postal administrator NRA.

LIGA NARODOV JE ODPUSTILA VEČ URADNIKOV

Rečeno je bilo, da je treba štediti, toda v resnici so bili odpuščeni zaradi svojih preveč radikalnih nazorov.

ŽENEVA, Švica, 28. okt. — Ligo narodov so pričeli temeljito čistiti. Več kot petdeset uradnikov je izgubilo službo. Vodstvo Lige se izgovarja, da je treba štediti v resnici je pa stvar taka, da je bilo v tajništvu več takozvanih radikalcev, ki se niso strinjali s politiko, ki jo je zavzela Liga napram Nemčiji. Nemčija in Italija nista več članici Lige narodov, Liga bi ju pa rada dobila nazaj.

Iz službe je bilo odpuščenih nad petdeset uradnikov. Med njimi jih je nekaj, ki so zavzemali najvišja mesta.

Najprej so izgubili službo ti uradniki, ki so javno na sprostovali politiki angleškega ministrskega predsednika Neville Chamberlaina. Ti uradniki so bili v tesni zvezi s Kitajsko, abesinsko in delegacijo španskih lojalistov in so jim svetovali, kako naj nastopijo. Prostovoljno je odstopil Marcel Hoden, francoski tajnik "notranjega kabineta" Josepha A. Avenola, vplivnega in odločnega generalnega tajnika. Odstopil je tudi Kooni Zillia-cus, angleški član informacijskega urada. Ob svojem odstopu je izjavil, da kot član Lige narodov nima prilike boriti se proti Chamberlainu, če pa vstopi v angleško politiko, bo imel priložnost nastopiti proti stalšču Chamberlainove vlade.

VODITELJA JUGOSLOVANSKIH FAŠISTOV SO ZAPRLI

LONDON, Anglija, 28. okt. — Exchange Telegraph poroča danes, da so v Beogradu zaprli Dimitrija Ljotiča, voditelja jugoslovanskih fašistov. Aretiran je bil, ko je govoril na shodu, ki ga je policija preprečevala. Ljetič je član poslanske zbornice ter je bil svoječasno jugoslovanski justični minister.

Ko je prišel Richberg iz Be-le hiše, so ga obdali reporterji, katerim je rekel, da odnosi med delom in kapitalom nikakor ne smejo biti enostranski. Odbor za delavske odnose se je izza svoje ustanovitve pred tremi leti pečal z nestetimi slučajji, toda le malo jih je rešil v obojestransko zadovoljstvo.

Postava, tikajoče se delavskih odnosov, mora biti tako amandirana, da bo povzročala več sprave kakor pa sporov.

Uradniki Delavskega urada so se v 628 slučajih odvrnili stavke, ki bi prizadeli 164,312 delavcev.

NEVERJETNO, PA RESNIČNO

Desetletno dekle se je poročilo s 34 let starim majnerjem. — Poročil ju je duhovnik, ki je zaposlen v majni kot kovač.

PRESTONSBURG, Ky., 28. okt. — Rosie Columbus je zavrgla svoje igrarce in se je poročila.

Rosie je stara deset let, njen mož, Fleming Tackett, je majner in je star 34 let.

Nevesti je preskrbela poročno dovoljenje njena mati Mrs. Grace Columbus. Sodniku je rekla, da je njena hči stara že petnajst let.

Protestantski pastor W. G. Ratliff, ki vrši v svojem prostem času kovaško delo v majni, ju je poročil pred leseno barako, kjer bosta živela in u-živala medene tedne.

Baraka ima samo dve sobi. Pri njima bodo prebivali tudi: dekletov oče in mati, dva mlajša brata in starejša sestra.

Duhovnik-kovač Ratliff je

rekel: — Ko so me poklicali v barako, naj izvešim poročni obred, sem bil trdno prepričan, da se mož starejša sestra. Strašno sem se začudil, ko je stopil predme ženin z desetletnim otrokom. Toda poročil sem ju, ker se mi je zdelo, da imata pravilne dokumente.

Rosie tehtla 75 funtov ter je visoka štiri čevlje in osem in-čev.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saks, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year
ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS
Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$4.—
"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHeelsea 3-1244

POŠILJATELJE OPOZARJAMO
NAPISI brez podpisa in osebnosti se ne prištevajo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nav. tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

POMEN ANGLEŠKEGA OBOROŽEVANJA

Oborožiti se je treba, — je dejal prejšnji podtajnik v Foreign Office Cramborne v svojem odgovoru tistim, ki so ga kritizirali.

Prepričan sem, — je nadaljeval Cramborne, — da je to tudi politika angleške vlade. Načeloma se, da bo ona imela tudi mojo popolno podporo. Če se mi z vsemi svojimi silami vržemo na oboroževanje, se ne bojim zamere.

Verjamem v to, da je slaba oborožitev Anglije največja nevarnost za evropski mir. Zaradi tega sem meseca februarja podal ostavko in nisem nikdar spremenil svojega mišljenja. Ne spreminjam ga niti sedaj.

Glede nesporazuma, ki je nastal glede njegovega govora, namreč da bi on mnogo rajši videl, če bi se Anglija spustila v vojno, kakor pa da je sprejela monakovski sporazum, je Cramborne dejal, da je večkrat zelo pazljivo prebral besedilo svojega nedavnega govora in da ni mogel najti ničesar v njem, kar bi zbuvalo takšno mnenje.

Cramborne je še dostavil, da je vedno dvomil v to, da bi bilo češkoslovsko vprašanje eno tistih vprašanj, zaradi katerih bi morala Anglija ob takšnih okoliščinah iti v vojno.

Dejal je, da bi bilo za Anglijo bolj pametno, da je tako izjavila takoj v začetku.

Po njegovem mišljenju je angleška vlada pravilno postopala, ko je dosegla sporazum v Monakovem z ozirom na alternative, pred katerimi je bila.

Zadovoljivo dejstvo je morda bilo, da tudi nemški narod ni hotel vojne. To je velika sprememba od leta 1914 sem, in vernemu, da bo prišlo do sporazuma in da bo mir zagotovljen tudi v bodoče, v kolikor bo nemški narod pritiskal na svojo vlado.

Denarne pošiljatve
DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.50	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 10.00	Din. 400	\$ 25.40	Lir 400
\$ 12.50	Din. 500	\$ 31.75	Lir 500
\$ 15.00	Din. 600	\$ 38.10	Lir 600
\$ 17.50	Din. 700	\$ 44.45	Lir 700
\$ 20.00	Din. 800	\$ 50.80	Lir 800
\$ 22.50	Din. 900	\$ 57.15	Lir 900
\$ 25.00	Din. 1000	\$ 63.50	Lir 1000
\$ 27.50	Din. 1100	\$ 69.85	Lir 1100
\$ 30.00	Din. 1200	\$ 76.20	Lir 1200
\$ 32.50	Din. 1300	\$ 82.55	Lir 1300
\$ 35.00	Din. 1400	\$ 88.90	Lir 1400
\$ 37.50	Din. 1500	\$ 95.25	Lir 1500
\$ 40.00	Din. 1600	\$ 101.60	Lir 1600
\$ 42.50	Din. 1700	\$ 107.95	Lir 1700
\$ 45.00	Din. 1800	\$ 114.30	Lir 1800
\$ 47.50	Din. 1900	\$ 120.65	Lir 1900
\$ 50.00	Din. 2000	\$ 127.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVREDNE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo veljajo vsi stroški kot opredeljeno, bodisi v dinarjih ali v ameriških dolarjih.

Izplačila v ameriških dolarjih

Na izplačilo \$ 5.—	moreno poslati	\$ 5.75
\$ 10.—		\$ 11.50
\$ 15.—		\$ 17.25
\$ 20.—		\$ 23.00
\$ 25.—		\$ 28.75
\$ 30.—		\$ 34.50
\$ 35.—		\$ 40.25
\$ 40.—		\$ 46.00
\$ 45.—		\$ 51.75
\$ 50.—		\$ 57.50

Prejemnik denarja v stvarni kraju izplačila v dolarjih

GLAS NARODA IZVRŠUJEMO PO CENI LISTA ZA POŠILJANJE

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO
Naj nakazila pri pošiljanju čisto vse (nagrada etc., druzga, denar, darila etc.) brez kakršne koli opombe, da nakazila ne bodo poslana, če ne bodo poslana s pošto. Če pa nakazila poslamo po pošti, naj bodo poslana s pošto.

Pozor rojaki!
KADAR nameravate potovati v stari kraj;
KADAR hočete poslati denar v stari kraj;
se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.
Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na
SLOVENIC PUBLISHING CO.
::POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA":
216 West 18th Street New York, N. Y.

Volilna pravica ameriška dedovina
Agitacija, da se odvzame volilna pravica osebam na reliefu, ob sojena od voditeljev vseh strank.

Že več kot polstoletje po ustanovitvi Združenih držav so ženske ostale brez volilne pravice. Zato je zares čudno, da ravno skupina žensk v zgornjem delu države New York je sprožila idejo, naj se zanika volilna pravica onim moškim in ženskam, ki vsled dolge nezaposlenosti dobivajo javno podporo.

Dotična organizacija, ki si je dela imena "Women's Rebellion", opozarja na določbe volilnih zakonov v enajstih državah, ki izključujejo javne reveže (paupers) iz seznama volilcev, in trdi, da ljudje v reliefnih seznameh so dejanski taki reveži.

Pa agitirajo za to, da ljudje, ki dobivajo javno podporo, bi morali biti izključeni iz volilne pravice v vseh državah, češ da oni niso zares svobodni volilci, marveč da "so pod vplivom političnega pritiska" in je mogoče "direktno ali indirektno kupiti" njihove glasove.

Te slavne "upornice" so začele razbohotiti svojo agitacijo z velikim vikom širom naroda. Ni pa ropot dolgo trajal, kajti madame so našle na strogo obojanje s strani zastopnikov vseh političnih strank.

Predsednik Roosevelt sam je vzel to gibanje na znanje in komentiral z ironijo, češ, da tako omejevanje volilne pravice bi imelo ravno toliko zmisla, kot ako bi se hotelo izključiti vse one, ki imajo vsučiliščno diplomu.

Da le omenimo drugo kritiko. Clayton E. Freeman, predsednik republikanskega državnega odbora za New Jersey je izjavil "skrajno ogorčenje" proti gibanju, ki bi hotelo ustanoviti gnjusno načelo, da bi se nesročnim moškim in ženskam na reliefu v katerikoli državi zanikala neodtujljiva ameriška

300 SVETIH MAŠ LETNO
V življenju in po smrti, so delni člani "Mašne zvezde za Afriko." Članarina enkrat za vedno 25 centov za vsako osebo, živo ali umrlo. Naslov: DRUŽBA SV. PETRA KLAVERJA za afriške misijone, 3624 W. Pine Blvd., St. Louis, Mo.

SUBMARIN ZA ENO OSEBO
Neki iznajdljiv Amerikanec je iznašel submarin, v katerem je prostora za eno samo osebo.

rah bi imeli dandanes le manj kot milijon volilcev.
Thomas Jefferson je bil velik zagovornik razširjenja volilne pravice. Pred civilno vojno vsled omejitve vsled veroizpovedanja so bile odpravljene. Abraham Lincoln se je odločno brnil za splošno volilno pravico. Dandanes načelo splošne volilne pravice je priznано, dejanski pa je volilna pravica črncev v raznih južnih državah znatno omejena, vsled raznih inteligentnih izpitov, katerim se podvrženi. V nekaterih državah se danes obstoja volilni davek (poll tax) in kdor ga ne plačuje, ne more voliti. V splošnem pa ameriški državljani in državljanke vsi h stanovi smejo izvrševati pravico volilnega glasu, ki je ponosna dedovina ameriškega državljanstva.

Dopisi

Gowanda, N. Y.

V "Prosveti" sem čital dopis iz mesta Buffalo, N. Y., v katerem poročevalec opisuje naše težke boje organiziranja v Gowandi. Uvidel sem, da se nekdo vendarle zanima za to bitko, ki se bje na tri strani, in brutalnosti, katere morajo trpeti in prenašati zavedni delavci v Gowandi.

Ker mi je stvar znana, rečem le toliko, da kdorkoli je pisal omejeni dopis, je poročal resnico. Toda o tem ne bom razpravljal, ker upam, da se naš opazovalec iz Buffalo zopet oglasi z kakšnim poročilom.

Ker so državne volitve pred durni, in ker so delavci v Gowandi sprevideali, da se bodo končno le morali organizirati v svojo lastno politično stranko, se je pred dobrim mesecem ustanovil klub Ameriške delavske stranke.

Klub vsem delavskim nepriklanam v naselbini, se vodi veliko agitacije za strankine kandidate, posebno pa za poraz našega zastopnika v kongresu, Daniela Reeda, kateri, kakor je poročal buffalski poročevalec, govori skupinam, katere na pločniku sredi mesta razbijajo nosove ameriškim državljanom.

Zalostno je videti te ljudi, ki so bili pred organiziranjem delavcev v Gowandi 100% demokrate, da sedaj delijo po restavrantih cirkularje za tega 100% republikanskega zagrozenca, kateri je glasoval proti vsem rezolucijam v prid delavske mase, odkar se nahaja v kongresu.

Sedaj, ko mu je začela trda presti, ko kandidira proti njemu prejšnji župan iz mesta Jamestowna, Samuel Carlson, se izgovarja, da se naj delavstvo seznaní z njegovimi dobrimi deli v Flint, Mich., kako se je on boril za porušenje slumov in gradnjo novih hiš. Torej mi se naj sedaj gremo za njegovo dobro dela informirati v mesto, kjer je bil on menda rojen, pozabimo naj pa, kar je

Peter Zgaga
BLAZNIKOVA Pratika
za leto 1939
Cena 25c s poštnino vred.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street New York, N. Y.

počel zadnjih 20 let v federalni zbornici!

Mi kot člani ALP in zavedni delavci, smo že naredili svoj sklep in ta je: Da mora biti Reed na vsak način poražen, na njegovo mesto pa izvolimo moža, kateri ni, kakor ljudski zastopnik znan le v mestu. Jamestownu, pač pa po vsej Ameriki.

To je Samuel Carlson. Služil je mestu Jamestownu 24 let, in v zadnjih volitvah ni hotel prevzeti kandidature za župana, toda še vedno volji bitko za mestni plin in mlekarstvo. Da, Samuel Carlson je naš bodoči zastopnik v federalni zbornici, mož, kateri je prevzel kandidacijo na demokratiški, ALP, socialistični in progresivni platformi.

Ko to pišem, je v teku registracija, in naši lokalni republikanci so izvolili, da smo organizirani tudi politično. Toda, ker ni mo tako zabiti, kakor si oni mislijo, hodimo tudi mi izpraševati, če so nas ponovno registrirali, kakor prejšnja leta, kar zanaprj. Predsednik kluba ALP je pa dognal, da niso mislili njega niti so proge, kot v preteklosti ponovno sami registrirali, in je zahteval, da ga vpisajo vpričo njega. Menda so se ustrašili, da bi na spomlad kandidiral za župana, in če bi ne bil sedaj registriran, bi mu bili prepričali na svoj zvit republikanski način. Spet so se urezali.

Apeliram na vse Slovence, ne samo v Gowandi, nego v vsi newyorški državi, da greste na volišče prihodnjega novembra ter glasujete za kandidate delavske stranke, katere je v zadnjih dveh letih silno narasla in je vodila bitko za delavske zakone in uboge izkoriščane farmarje.

In ne samo, da glasujete za strankine kandidate, ampak ako hočete, da bo končno zrasla Delavska stranka v Ameriki, pristopite v vrsto članov.

John Matekovich.

RAD BI IZVEDEL
za naslov Mrs. JOŽEFA STANIČ, roj. Gostiša iz Cerkevce pri Raketi, živeče nekje v Clevelandu, O. Ako bi ne čitala sama tega oglasa, prosim rojake, da jo o tem obvestijo. Poročati ji imam več važnih zadev o njenem bratu Francu, kateri se nahaja v Canadi. MATIJA OTONČAR, No. 42 Main Street, Kirkland Lake, Ont., Canada. (3x)

"GLAS NARODA"
pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

SPOMIN NA PROHIBICIJO
Prebivam v državi New Jersey med Holland tunelom in novim Washington mostom. V tem delu države so vse ceste usmerjene proti New Yorku. Avtomobilov je toliko, da človeku kar miglja pred očmi.

Po teh cestah so bile v letih prohibicije prepeljane v New York ogromne množine žganja in vina. Za milijone in milijone dolarjev.

Na teh cestah si moral biti vedno pripravljen, da te ustavi neznan človek, ti pokaže kovinsko znamenje svojega uradnega dostojanstva in ti prešnofa avtomobil.

Kam je šla zaplenjena roba, nihče ne ve. Le toliko je znano, da je prišlo bore malo v zvezna skladišča in na policijske stražnice.

Temna so pota usode in še dosti bolj temna so bila pota ameriške prohibicije.

Pred leti pride k meni prijatelj, sosed takorekoč.

— Kaj takega pa še ne, kaj takega pa še ne! — In pri tem se je tolkel po koljenih ter hotel počiti od smeha.

— Govori vendar, strela! — ga prekinem, — povej, če je kaj vredno in nikdar me ne draži.

— O, vredno pa, vredno.

In začel je pripovedovati: — Sinoči sem bil v Patersonu in se zamudil do polnoči.

Opolnoči se je pa vilo, tako neznansko vilo kot da se je oblak utrgal. Precej smo ga imeli pod kapo, pa so mi svetlovali znanci, naj počakam, češ, kam bi v takem vremenu. Jaz, da ne, oni, da ja. Okoli ene ure, ko je bil nalič najhujši, sem se jim izmuznil. Sedem v karoti in zavijem proti New Yorku.

Pred Secaucusom je začelo nekaj piskati v motorju.

— Kriz božji, samo, da bi prišel med ljudi! — sem pomislil, toda v mestecu je bila temna kakor v rogu. Vse trgovine zaprte, vse gazolinske postaje kakor izmrle. Nikjer nobenega človeka, nikjer najmanjše lučice. Torej naprej. Naprej skozi meadows.

(Vzhodno severno in južno od Secaucusa se razprostira prostrano močvirje, preko katerega vodi v ravni črti deželna cesta. Okolica je divja, pušča in skrivnostna, posebno ponoči.)

— Dobro pol milje sem še vozil, naenkrat se je pa kar ustavila. Baš sredi ceste, v silnem naliču, med gromom in bliskom. Gazolina mi je zmanjkalo. Kam naj grem ponj v taki hudi uri? Edinole prijažen avtomobilist, ki bi dospel iz te ali one smeri, bi me utegnil rešiti. Toda nikjer nobenega znamenja življenja. Že sem hotel poriniti karo h kraju ter v nji udobno zaspati, ko zaslisim neko čudno grmenje, ki pa ni prihajalo iz nebeskih višav. Skozjo ploho se mi zaleskeče dvoje luči, ki sta postajali večji in večji. — Aha, — si mislim, — truck je iz Patersona, ki pelje svilo v New York. Če ima sofer količkar sreče, mi bi dal galono gazoline. Stopim sredi ceste in začne vrtili searchlight v velikem krogu pred seboj. Grmenje je postajalo huje in huje. Luči so me skoro oslepile. Toda toliko sem vendarle videl, da je nekdo vrzel nekaj belega iz trucka, ki je s strašno naglico zdirjal mimo mene. Poberem. Bila je koverta. Odprem in opazim v nji bankovce za petdeset dolarjev.

— Pobrat v teh težkih časih s ceste petdeset dolarjev, ni kar tako. Tiholapcem bom vedno hvaležen. Toda ker sem postel človek, jim ne bom nikdar odpustil, ker so me smatrali za enakega agenta.

Kratka Dnevna Zgodba

LETOVIČARJI

Položil je grusto drvo na kladu, prijel za sekuro z dolgim toporiščem in zamahnil po kladu z vso močjo. Nekaj je odletelo čez plot, sapa je zažvenketala in v trenutku se je zdrbilo steklo na kosčke.

Privzdignil je klobuk in se popraskal po senčih.

"Sakra —" je dejal, ne da bi izgovoril besedo do kraja.

Nato pa se je odprlo okence. Na skozenj je pokukal obraz mladega dekleta. Dekle se je oziralo naokrog in ko je videlo zalega fanta pri kladu, ni dejala nič, samo rahel nametek ji je šinil čez obraz.

"Nesreča," se je opravičil nerodni sekač. "Kos polena je odletel proti vašemu oknu in razbil šipo."

Potem je odložil sekuro in napravil nekaj korakov, da bi se opravičil za nehoteno dejanje. Krčmar je baš stal na pragu in je vlagal prazne steklenice od piva v zaboj. Ko sta se pozdravila, je vprašal:

"Kakšnega pa naj vam prinesem? Svetlega ali temnega?"

"Zaenkrat nobenega," je odvrnil letovičar. Ne prihajam zaradi pijače, temveč zato, da se opravičim. Sekal sem polena na dvorišču pa se je odcepila iver in priletela v šipo vašega okna. Steklo se je zdrbilo. Vaša letovičarka pa je že pokonč, zato prosim, če smem sneti okno, da se izmenja steklo."

"Tako, tako?" je menil krčmar. Letovičar ni čakal nadaljnjih njegovih besed, marveč je kar pohitel po stopnicah in je potikal na vrata sobe, kjer je stanovala letovičarka. Odprla mu je vrata, pa se je začel pomenek z vprašanjem:

"Ali sem vas hudo prestrašil? Upam, da vas vsaj nisem zadrl?"

"K sreči me niste," je dejala v odgovor, medtem, ko se je letovičarka napravljalna da odide iz sobe. "Ampak presraščila sem se prav pošteno."

Nato je oblekla plaše, vtaknila roke v žep in se zadržala radostjo v letovičarjev obraz. Ta je začel pobirati drobne stekla po tleh, nato je snel okno in ga vzel pod pazduho, da odide z njim v trgovino po šipo.

Preden sta se razšla, je vprašala letovičarka.

"Oprostite, ali vam je tukaj dobro znan?"

"Seveda mi je znan!" je odvrnil letovičar. "Prihajam sem, kaj že več let."

"Potem vas prosim, če mi morete povedati za kakšen prijeten izlet v okolice. Krčmar mi je nekaj priporočil, pa se mi ne zdi nič posebnega."

Letovičar je za trenutek pomislil. Potem je vprašal:

"Ali poznate tihi hrib tam gor?" Tam stoji grad z lepim razglednim stolpom."

"Kako daleč je tja?" je vprašala letovičarka.

"Peš je tri ure hoda," je odvrnil letovičar. "Ampak pot ni tako lahka. Povsod se cepijo steze na vse strani in kdor se ne drži pravega, lahko zaide."

Letovičarki je bilo dovolj. Vprašala je:

"Torej mi ne svetujete, da se napotim sama? No, morda veste za koga, ki bi me spremljal."

Letovičar je skomignil z rameni. Dejal je:

"Vem za nekoga, samo ne vem, če boste hoteli iti z njim."

"In kdo bi bil to?" je vprašala ona.

"Če nimate nič proti temu — jaz v lastni osebi..."

Videl je, kako so se ji zaiskrile oči.

"Dobro, je rekla. "Pristajam na sprejem vaše družbo. Kdaj lahko odrineva?"

"Če vam je všeč, — čez pol ure."

Nato je odšla letovičarka v krčmo in po zajtrku je dejala krčmarju:

"Ali veste, kaj se je zgodilo z mojim oknom?"

"Vem," je dejal krčmar. "Gospod, ki je bil prej z vami, je razbil steklo v oknu. Nu, saj bo poravnal škodo... Prijeten človek!" je pripomnil.

"Po poklicu inženjer?"

"Veste kaj?" je nadaljevala letovičarka. "Prosila sem ga, naj me spremi na hrib z razglednim stolpom na gradu."

"Niste mogli izbrati boljšega vodnika," je dejal krčmar. "Že več let preživlja po čitnice v našem kraju in vsi ga imamo radi."

Inženjer se je kmalu vrnil. Prinesel je okensko krilo z novo šipo in ga je lastnoročno nataknil na tečaj, kjer ga je bil prej snel, da ga odnese v popravilo. V sobi je našel krčmarjevo ženo, ki je ravno pošiljala letovičarki. Vprašal je:

"Kdo pa je to dekle, ki je pri vas na stanovanju in hrani?"

"O," je dejala krčmarica, "ta je iz mesta od nekakšnih boljših staršev. Nosi samo svilen spodnjo obleko, nje oče pa ima tvornico. Imela bo denarja kakor toče."

Trije tedni so minili. Inženjer je izpulil iglo iz borovca in jo je prežvečil. Grenki okus mu je prijal.

"Nu, kako to diši?" je vprašala letovičarka.

"Izvolite poskusiti," je ponudil inženjer. Ampak letovičarka se ni zdržnila, ugledala je v čopku igel pakja in je udarila inženjerja rahlo po roki.

"Mogoče bi rajši postrvice?" je vprašal inženjer. Ko sta šla mimo travniškega jarka, po katerem je žuborel potok, se je inženjer sklonil, zavihal rokave, segel oprezno v vodo in zagrabil s skrinjimi prsti.

"Jo že imam!" je veselo vzkliknil. "Izvolite, če vam drago."

Letovičarka si ni mogla dovolj načuditi. Riba se je bodro zvijala v inženjerjevi roki, otepala se je in otrsala vodno kapljico, da je pršlo naokrog. Ona pa si ni mogla kaj, da se ni približala ribi ter jo poljubila na beli trebuhček z besedo:

"Živalec..."

Inženjer se je nasmejal od sreče te sočutni neposrednosti in se je mugal, ko si je letovičarka obrisala ustnice. Potem je vrgel postrovi zopet v vodo in rekel:

"Zdaj je zopet svobodna. Plavalca bo in pripovedovala vsem ribam svojega rodu, kakšno srečanje je doživela z mlado letovičarko v teh krajih."

Odrinila sta naprej. Pot se je vzpenjala strmo navzgor, sonce pa se je pomikalo proti zatonu. Jagode so se ponujale vso pot, letovičarka jih je trgala in zobala z veliko slastjo. V travi so pošumevala vrčnje sapice. Letovičarka se je zalepela v pajčevino in nehoté je izustila:

"Če srečaš pajka zvečer..."

Z inženjerjem sta prišla do koče z odprtimi vrati. V koči ni bilo ničesar razen sena.

"Ali se bova tukaj ustavila?" je vprašala ona. "Rada bi si ugledala žejo."

Inženjer si ni dal dvakrat reči. Stekel je k potoku po vodo. Pristavila sta posodo s čajem, nato sta vzela prigrizek in jedla. Ko sta končala, je dejala:

"Koda, da morava že domov. Tako lep je večer v planinah."

"Saj naju nihče ne sili," je menil inženjer. "Lahko ostaneva tu in prenočiva na senu."

"Kramo," je dejala ona. Jutri odpotujem, naj bo za slovo."

Dolgo sta sedela ob ognju. On je kadil iz pipice, ona pa je slonela s hrbtom opirna na leseno steno in opazovala, kako se niža noč. Nekje je zavpil nočni ptica. Potem se je zganil veter, in zopet je glasneje zažuborel gorski potok. S sklenjenimi rokami, ki so objemale

kolena, je strmela v planinski mrak. Naposled je rekla:

"Zdaj pa bo čas, da grem k počitku. Lahko noč!"

Odšel je in v mirno pokadil svojo pipico do kraja. Potem je sklenil sebi, da odide v drugi kot na seno in se vleže spat. A ko je zaprl vrata, si ni mogel kaj, da ne bi vprašal:

"Ali že spiš?"

"Ne spim," je odvrnila letovičarka. "Ne morem..."

Tako je letovičarka postala inženjerjeva žena.

NEVARNI EKSPERIMENT

Na učiteljsku v Erfurtu se je primerila te dni eksplozija, ki je odrgnala nekemu dijaku roko. Trije dijaki so delali poskuse s kalijevim kloratom in rdečim fosforjem. Pri tem se je razpočila steklenica, ki je odrgnala enemu izmed eksperimentatorjev roko, dva druga pa manj nevarno poškodovala. Brezrokega dijaka so odpeljali v bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

Kako Kitajec vidi in čuti

Priobčujemo odlomek iz zelo zanimive knjige "Moj narod in moja domovina", ki jo je napisal Kitajec Lin Jutang. Pesnica Pearl S. Buckova pravi o tej knjigi, da je najbolj verno in najučinkovitejše delo o Kitajski. Pisatelj je odkril svetlo svojo domovino in svoj narod tako, kakor se nihče pred njim. V primeri s tujimi opazovalci ima Kitajec nedvomno eno prednost, da je namreč Kitajec in kot tak ne gleda samo z dušo, temveč tudi s srcem in ve, da je kri, ki mu kipi v žilah, zdaj od ponosa, zdaj od sramu, kitajska skrivnost vseh skrivnosti, skrivajoča v svojem biokemičnem sestavu vso preteklost in bodočnost Kitajske, ves njen ponos in sramoto, vso slavo in tragiko.

Kitajec se je morda naučil izgrati angleški nogomet, toda nima ga rad. Naučil se je morda ameriške žilavosti, toda vse

se v njem upira temu. Morda se je naučil ravnati s prtičkoma, toda prtiček se mu gnusi. Tudi ob Schubertovih melodijah in Brahmovih pesmi sliši vedno odmev pradačnih narodnih popevk in lirčnih selank orientala, tako milih in dragih njegovemu sluhu. Kitajec prouči vse lepote zapada, toda vrne se zopet na vzhod, kajti čim je star 40 let, zmaga v njem orientalski kri. Zagleda svojega očeta s svilenom kitajsko čepico na glavi in brž odloži zapadnjaško obleko ter zleze zopet v svojo kitajsko haljo, kajti šele v njej se njegova duša pomiri. Ne more več razumeti, kako je sploh mogel nositi zapadnjaško obleko. Tudi za nogomet se ne na vdušuje več, pač pa začne gojiti kitajsko zdravo-slovje, radi hodi po murvinah poljih in bambusovih gajih. Toda to ni izprehod po naravi, kakor pravi jo Angleži, temveč orientalsko gunganje, koristna duši in tele

su. Beseda telovadba mu je zoperni. Čemu neki telovadba? Smešna zapadnjaška ideja. Že sam pogled na odrasle ljudi, hitre po polju za žogo, ga sili v smeh. Še bolj smešno se mu pa zdi zavijati se v vročih poletnih dneh po igri v tople jopice. Čemu to mučenje?

Kitajec se zamisli in spomni, da je to nekoč tudi njegoveselo, toda takrat je bil še mlad, nezrel tako, da prav za prav sploh ni bil on. To je bila samo trenutna zaletavost. Kitajec za sport ni navdušen. On je na svetu za nekaj drugega, za poklone, za mir in pokoj, ne pa za nogomet, prtič in modne obleke. Včasih si misli samega sebe kot praseca, zapadnjaka pa kot psa. Pes napade prašiča, ki pa samo zarunka, večkrat čisto mirno. On celo hoče biti prašič, saj je to tako udobno. In psu niti malo ne zavida tega, kar ima. Njegova edina želja je, da bi ga pustil pri miru.

ADVERTISE
"GLAS NARODA"

Spisi Josip Jurčiča:

- I. ZVEZEK: Uvod — Naredne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi poljari. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbani Smukova ženitev. — Klosterski zolnir. — Grad Rojine. — Golica.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zoher. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratoma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdi. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovence Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grade. — Ponarejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

STEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno sliko trpljenja našega naroda v časih graščanske mogočnosti. V središču te žive nepoznane zgodovinske slike stoji kleni postavni župnik Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi originalni, že splošno zasloveli pridiki "Pustina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše nočelstike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo postavno našega velikega narodnega gospodarja 18. stoletja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mladostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno sliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski modrosti pri čebelah, na njegovem gradu Lansprežu, kjer mu sivo glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kontese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam postavlja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slovenska zemlja sama.

Cena \$1.50

Bogovec Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestantizem po Slovenskem. Pridigarja Jerneja je klasično opisal. Romanu so dodana potrebna pojasnila.

Cena \$1.50

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približate nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skusate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, kar so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laushin

COLOMADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie
Waldenburg, M. J. Bayak

INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupanc

ILLINOIS:
Chicago, J. Revlin
Chicago, J. Revlin (Chicago, Centro in Illinois)
Joliet, Jennie Bamblich
La Salle, J. Revlin
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, J. Revlin, Math. Wares

MARYLAND:
Kittanning, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:
Detroit, L. F. Fisher

MINNESOTA:
Chicago, Frank Gouge, J. L. Zan'on
Ely, J. L. Zan'on
Evelev, Louis Gouge
Gibson, Louis Gouge
Hibbing, John Fowle
Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:
Roughneck, M. M. Panja
Walden, L. Champs

NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick

NEW YORK:
Brooklyn, Anthony Best
Queens, Mark Warden
Larchmont, Frank Warden

OHIO:
Barberton, Frank Treha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Reunk, John Blapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kurnic
Youngstown, Anton Kibali

OREGON:
Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:
Bensmer, John Jernikar
Broughton, Anton Trnec
Conea, J. Revlin
Coudersport, J. Revlin
Erie, J. Revlin
Forest City, Matt. Kurnic
Greensburg, Frank Kurnic
Homer City, Fr. Revlin
Johnstown, John Kurnic
Kray, Ant. Kurnic
Lancaster, Frank Kurnic
Mifflin, John Kurnic
Pittsburg, J. Revlin
Pittsburg, J. Revlin
Turtle Creek, J. Revlin
West Newton, John Kurnic

WISCONSIN:
Milwaukee, West Alia, Fr. Kurnic
Sheboygan, Joseph Kurnic

WYOMING:
Rock Springs, Louis Tanager
Diamondville, Joe Kurnic

Vsak zastopnik tega potrdilo za svojo kakovost je pripravljen zagotoviti.

GLAS NARODA

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

85

"Sam ji bom vse povedal — in — pri tem ne bo o svoji materi slišala nobene slabe besede. Sedaj vem, da Leonora ni toliko kriva, kot pa sem mislil. Tudi jaz se proti njej ne čutim popolnoma brez krivde, jaz sem bil starejši in izkušenejši in tako mlade ženske nisem smel navezati na svojo starost. Leonora je napravila globok vtis na mene: seveda, ko sem jo videl, se je v meni zopet vse vznemirilo in zbudilo, kar sem za njo pretepel. Toda nato je prišel nad mene tih mir, ko mi je vse povedala. In nekaj ji morem odpustiti vse brez jeze in brez mržnje na njo misliti. In kar mi je povedala, se je globoko zakopalo v moje srce. Dagmar bo od mene samega slišala, da je bila njena mati navzlic vsemu vredna njene ljubezni. Zopet jo bo videla, Dagmar bom vsako leto za nekaj časa poslal k njej, da se bo mogla veseliti svojega otroka, kajti vsled ločitve od Dagmar je trpela dovolj bolestno."

Brigita mu solznih oči stisne roko. "Kako me veseli, Rudolf, da se je med vami vse tako spravišlo izšlo in da sem mogla še to doživeti."

Globok vzdih se vkrade iz njegovih prsi.

"Žal, žal, da je to prišlo že tako pozno." Tako magocnih let sem sam sebe opopal. Kdo ve, ako mi bo še preostalo kaj časa, da, na otroku popravim, kar sem mu vsled pregnanstva prizadel. Danes se telesno počutim tako slabe, kot še nikoli, in ko bom pozneje pisal Egonu, da naj Dagmar takoj pošlje domov, bom moral malo časa počivati. Egon Dagmar ne bo mogel spremljati, ker je tudi zelo bolan. Pri svojem sedanjem stanju pa se tudi jaz ne upam na tako dolgo pot, ti pa tudi ne moreš iti. Tako bom prosil Katarino, da Dagmar spremlja na potu. Ti boš nato skrbela, da bo ponosna markiza v moji hiši dostojno sprejeta. Pokazati ji hočemo, da imamo tudi mi smisel do gostov in ji bomo tukaj njeno bivanje napravili kar najbolj prijetno. In to sem Egonu tudi dolžan."

"Bodi brez skrbi, prav nad ničemer se ne bo imela prioziti in pokazali ji bomo, da navzlic tihim letom, ki so za nami, še nismo pozabili, kako je treba goste sprejeti in jim v obilni meri pokazati gostoljubnost."

"Hvala ti, Brigita, zahvalim se ti tudi za vse tvoje razumevanje v vseh težkih časih."

"To bo vse, vse poravnamo s tem, da bom otroka zopet imela, Rudolf. Tudi jaz sem koprnela po Dagmar. Dal Bog, da je ponosna markiza imela prevelik vpliv na njo."

Rudolf pa s tihim smehljajem znae za glavo. "Saj je vendar hči svoje matere — srce bo tudi pri njej igralo veliko vlogo in ne bo dopustilo, da bi bilo poavarjeno vsled ponosa in girdavosti."

Nato je Egon Strasser pisal pismo Egonu Strasserju, ki ga je prejel malo pred svojo smrtjo.

Komaj pa Rudolf Straser odloži pero iz rok, gre takoj v posteljo, toda zaspati ne more. Tisoč misli preveva njegovo dušo in s pekočimi očmi in strmi v temo.

Tudi prihodnje dni ne najde nikakega miru. Vedno misli na svojo hčer. Hrepenenje, da jo bo slednjič vendar zopet videl, hrepenenje, ki je dolgo vrsto let s silo dušil, se ga bolj in bolj polajša. Nemirno ga preganja, da more komaj najpotrebnejše v svoji pisarni in v nasprotju s svojo prejšnjo navado ne more dovolj govoriti o Dagmar, pa bodisi, da je bil skupaj s teto Brigito, ali pa s Hermanom ali Wernerjem Falknerjem.

Najrajši je o njej govoril Werner. Žarečih oči govoril o tem kako ginljivo je bila Dagmar mati punčk, kako mu je takrat podarila vrtnico in kako boječe in žalostno mu je gledala v oči, ko je prišel k njej po slovo in ji je povedal, da oče ne bo več prišel. Tudi o tem govoril Werner brez bojazni, da je na dan njenega odhoda srečal gospo Leonoro z objokanimi očmi, da ga je poslala k Dagmar in mu polagala na srce, da naj bo njen vitez.

Z nenavadno čudnimi občutki ga posluša Rudolf Strasser in globoko ginjen gleda v Wernerjeve žareče oči. Dagmarin vitez! Opora in pomoč naj bi ji bil, kadar ne bi več imela očeta! In — mogoče — mogoče tudi še več, ako bi se njegova želja izpolnila.

Da je bilo Wernerjevo srce še prosto, ve. In da je Dagmar na gradn živea tako samotna, da ni bilo misliti na to, da je tam srečala kakega mladeniča, ki bi bil zrel za žentev, o tem mu je pisal Egon. Zakaj se tedaj teh dvojih src ne bi našlo? Potem bo trdila Strasser in Sin vedno v dobrih rokah. Toda to je morala ostati njegova skrita želja, kajti ve, da se kaj takega ne sme dotakniti. Samo za to je hotel skrbeti, da bo Dagmar Wernerja Falknerja dobro spoznala in bo tudi poznala njegove dobre lastnosti.

Samo Wernerjevemu očetu je zaupal, kaj je prevečalo njegovo srce.

"Veliko željo imam še dragi Falkner, razun te, da bi videl svojo hčer, in to željo vam bom zaupal. Toda z nobeno besedo se tega ne smeta dotakniti, to mi morate obljubiti," pravi naslednjega popoldneva po trgovskem razgovoru z njim.

Herman Falkner ga radovedno pogleda.

"Obljubim vam."

"Prizadeti ne smemo slutiti, da gojim to željo, kajti če z njimi o tem govorimo, napravimo neumnost, katere morebiti ni mogoče nikdar več popraviti. Torej — želim, da nekoga dne vaš Werner in moja hči postaneta par. To bi bilo za mene največje zadovoljenje. Werner mi je postal ljub kot sin in v njegove roke brez skrbi morem položiti usodo svoje hčere — in — i sam obeh nekoga dne dediti trdke — da, dragi Falkner, to bi bil oči, katerega iskreno želim. Kaj pravite k temu?" Herman Falkner smeje pogleda svojega gospodarja.

(Dalec iz naslednjega)

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Keranik. (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklanem" je ena njegovih najboljših po-
Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Stajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno masčevanje razočarane matere.
Cena \$1.00

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (548 strani.) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50

Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt."
Cena 85c.

Spisal Rider Hagard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt.
Cena \$1.45

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je dobera poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so prestavljena v vse kulturne jezike.
Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

Pittsburghske novice

Ko sem se prošlo sredo peljal k svojem prijatelju Lojzetu, je Spring Garden s svojo okoliščino izgledal pod gorkim sijem solnca res kot pomladni vrt. Pa še predno se je večerni zvon za Ave Marijo oglasil, so se že vsenaokrog navlekli temni oblaki ter vse mesto zagrnili v črn pajčolan, in je kmalu sledil pravi jesenski dež, ki nam prinesel mrzlo vreme.

Ko smo se po večerji, Lojze z boljšo polovico in jaz razgovarjali o tem in onem, je prišel za otroke čas počitka. Tu sem imel priložnost videti, kako lepo znajo malčki moliti — tudi v materinem jeziku — če se starši za njih vzgojo brigajo. Zanimivo je bilo poslušati Tončka, ko je naglas po slovensko molil angelško pozdravljenje. Tako je hitel, da mu je kar sapo jemalo.

Na moje vprašanje, kdo ga je tako lepo naučil, ni odgovoril, le z roko je na očeta pokazal. Pri em so mi nehote ušle misli v davna leta, v moje mlade dni, ki so šli v nepovrat. Taki otroci, ko enkrat dorastejo, se ne bodo sramovali javno priznati, da so katoličanje in sinovi slovenske matere.

Društvo št. 77. SZZ v North Side, še ni dobre dve leti, odkar je ustanovljeno, se pod spretnim vodstvom odbornice prav lepo razvija. Tako na primer od časa do časa prirede majhno zabavo ali tudi "surprise party". Udeležujejo se v športni igri, pri kegljanju namreč, kjer prispevajo določeno vsoto.

Pred leti, ko sem bil doma na obisku, sem bil v hotelu Lockner v Črnomlju priča zanimivega pogovora. Trije moški so sedeli pri mizi. Pa začne eden naštevati, kako mesto Črnomelj lepo napreduje.

Le pogledajte — pravi — sedaj imamo že toliko avtomobilov, da so že vse mesto preplavili.

Vprašal sem, koliko približno je vseh mašin danes v Črnomlju.

Pa so mi jih le s težavo našteali pet prstov našteli.

Letos je ravno deset let tega,

in zato mislim, da so z mašinami napredovali gotovo še za drugih pet prstov.

Pozdravi!

Nick Skube.

DVOŽENEC — NE DA BI VEDEL.

Giuseppe Pessani je v svojih mladih letih živel v Argentini, kamor se je izselil iz Italije. Šel je s trebuhom za kruhom. Leta 1919 se je tam seznanil s svojo rojakinjo Luigo Plaino. Pozneje se je vrnil v Italijo, svojo tovarišico pa je pustil onkraj morja.

V Milanu se je seznanil z neko Rozo Monti, katero je peljal pred oltar. Toda ko sta novo poročenco živela skupaj šele drugi mesec, se je zgodil nekaj nepričakovane: oblasti so postale pozorne na novo Pesanijevo zvezo in so zahtevale od njega pojasnilo glede njegove zakonske preteklosti. Izkazalo se je, da ima dve ženi, eno v Argentini, drugo v Milanu. Tako se je moral zagovarjati zaradi bigamije.

Pred sodnikom se je možkar izgovarjal, da se je v Milanu oženil zaradi tega, ker je bil prepričan, da je njegova prva zveza neveljavna. Z Luigo Plaino je imel otroka in mati je hotela dete posinoviti. Zato sta šla Pessani in Plaino v Argentini na italijanski konzulat in sta pred konzulom zadevo uredila. Pessani je priznal, da je otrok njegov, ni pa vedel, da je bila s to registracijo izvršena tudi poroka. Italijanske oblasti v Milanu seveda niso verjele njegovemu naivnemu zagovoru in so ga zaradi dvoženstva obsodile — leto dni jeje.

OKRUTEN KONEC NE-UMESTNE SALE.

Usodepolna zamenjava se je primerila 34 letnemu šoferju poštne avtomobila Matiji Bajerju na dvorišču železniške postaje v Celovcu. Šofer si je

bil pri nekem znanecu izposodil avtomobil, s katerim je nameraval napraviti izlet. Ponoči je zapeljal avtomobil na dvorišče pred svoje stanovanje, odkoder se je nameraval naslednje jutro odpeljati iz mesta.

Okrog polnoči je Bajer zaslišal sumljiv šum. Stopil je k oknu in opazil pri izposojenem avtomobilu več oseb, ki so se pripravljale, da bi odpeljale vozilo. Prepričan, da ima opraviti z avtomobilskimi tatovi, ki so prišli po voz, je oddal več strelcev. Z njimi je hotel oplasiti neznanca.

Nenadoma pa je kriklil mlad človeški glas in eden izmed nezancev se je zvrnil po tleh. Izkazalo se je, da je nesrečnika zadela krogla iz šoferjevega samokresa. Nesreča je hotela, da je dobil kroglo ravno v sence. Fant je bil 16-letni Bajerjev sosed in je hotel skriti avtomobil, da bi ga moral Bajer naslednje jutro iskati. Neokusna šala mu je prinesla smrt. Bajerja pa so odpeljali v zapore.

VOJAŠKO-OBRAMBNI UKREPI V ANGLIJI.

Londonški listi poročajo, da je dala angleška vlada sestaviti seznam vseh tistih oseb, ki bi bile pripravljene takoj stopiti v vojaško službo. Kralj Jurij VI. bo v svojem govoru poudaril potrebo po zakonodajnem ukrepu te vrste.

Vlada v Londonu pripravlja poleg tega načrt, kako bi se v primeru vojne iz angleške prestonice izselilo prebivalstvo. Za tiste, ki morajo ostati neobhodno v mestu, bodo pripravili posebna zaklonišča pod zemljo. Več tisoč takšnih zaščitnih klet proti zračnim napadom bodo zgradili v osrčju Londona.

"Dopisnik "Daily Mail" sir John Anderson, ki ga nekateri smatrajo za kandidata za ministra narodne obrambe poroča, da se pripravlja v Angliji

VSE PARNIKE

in LINIJE

ki so

važe za Slovence

zastopa:

SLOVENIC PUBL. CO.

YUGOSLAV TRAVEL DEPT.

216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
5. novembra: Saturnia v Trst
6. novembra: Paris v Havre
7. novembra: Europa v Bremen
8. novembra: Nieuw Amsterdam v Boulogne
9. novembra: Hamburg v Hamburg
10. novembra: Columbus v Bremen
12. novembra: Normandie v Havre
13. novembra: Conte di Savoia v Genoa
14. novembra: Aquitania v Cherbourg
15. novembra: Bremen v Bremen
16. novembra: New York v Hamburg
18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
19. novembra: Rex v Genoa
20. novembra: Ile de France v Havre
23. novembra: Hansa v Hamburg
25. novembra: Europa v Bremen
26. novembra: Vulcania v Trst
27. novembra: Normandie v Havre
28. novembra: Aquitania v Cherbourg
2. decembra: Champlain v Havre
3. decembra: Queen Mary v Cherbourg
7. decembra: Conte di Savoia v Genoa
10. decembra: Hamburg v Hamburg
12. decembra: Normandie v Havre
13. decembra: Aquitania v Cherbourg
14. decembra: Bremen v Bremen
15. decembra: New York v Hamburg
16. decembra: Rex v Genoa
17. decembra: Queen Mary v Cherbourg
21. decembra: Paris v Havre
23. decembra: Hansa v Hamburg
26. decembra: Normandie v Havre

seznam vseh moških in žensk od 16. do 60. leta starosti, ki bi v slučaju vojne prišli v poštev za obrambo domovine. Vlada je že napravila sklep, da bo žrtvovala za zgraditev podzemskih zaklonišč 4 milijone angleških funtov.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 ST., NEW YORK

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK